

Budget 2023

Socialnämnden Centrum

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Förutsättningar	4
2.1	Personal	4
2.2	Ekonomi	4
3	Mål	7
4	Uppdrag	8
5	Resursfördelning	10

1 Inledning

Socialnämnden Centrum

Socialnämnden Centrum har ansvar för individ- och familjeomsorg inom stadsområdet Centrum. Socialnämnden Centrum har också ett särskilt ansvar inom vissa områden inom individ- och familjeomsorgen och erbjuder tjänster för hela staden, till exempel socialjour, integrationsarbete, familjerätt samt uppsökande arbete.

Socialnämnden Centrum har också ett samordningsansvar utifrån stadsområdet för folkhälsa, trygghetsarbete, krisstöd, samverkan med civilsamhället och sociala erfarenheter i samhällsplaneringen. I nämndens ansvar ingår även fritidsverksamhet och kompetenscentrums insatser inom exempelvis våld i nära relationer, drogförebyggande arbete, kunskapsstöd och utveckling inom socialtjänsten samt stöd till civilsamhället.

Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har enats om en gemensam målbild för att uppfylla de politiska intentionerna med omorganisationen. Målbilden *en likvärdig och effektiv socialtjänst med fokus på tidiga insatser för en jämlik stad* anger den gemensamma riktningen och fokus för förvaltningarna på för att utveckla grunduppdraget i stadsområdet. Processen återspeglas i det interna arbetet i förvaltningen tillsammans med alla chefer och verksamheter.

Från kommunfullmäktiges budget till nämndens budget och verksamhetsplan

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och ska styra stadens utveckling. Göteborgarnas behov ska vara vägledande. Det är också viktigt att medarbetarna i Göteborgs Stad får möjlighet att engagera sig och vara delaktiga i verksamhetens utveckling.

Socialnämnd Centrums budget utgår från Göteborgs Stads budget och de mål och uppdrag som riktats till nämnden. Övrigt ska utföras som tidigare, enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument. Lagstiftning och ekonomiska ramar står över mål, riktlinjer, planer, program och policys, som alla utgör styrande dokument.

Nämnden har ansvar för att bidra till de mål som riktats till nämnden och genomföra uppdragen från kommunfullmäktige. Efter att nämnden fattat beslut om budgeten fortsätter arbetet med nämndens verksamhetsplan. Verksamhetsplanen beskriver hur förvaltningen ska arbeta för att nå målen och genomföra uppdragen. Nämnden beslutar om verksamhetsplanen i februari 2023.

Läsanvisning

Budget 2023 innehåller fem avsnitt. I avsnitt två finns en beskrivning av förutsättningarna kopplat till personal och ekonomi. I avsnitt tre och fyra finns mål och uppdrag som riktats till nämnden. I det sista avsnittet finns en beskrivning hur resurserna fördelas till avdelningarna inom förvaltningen.

2 Förutsättningar

2.1 Personal

Socialförvaltningen Centrum har cirka 900 månadsanställda medarbetare, cirka 70 personer har timavlönade uppdrag och cirka 50 personer har chefsuppdrag.

Socialförvaltningen Centrum ska uppfattas som och vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ska erbjuda goda arbetsvillkor med målet att nå jämställda och konkurrenskraftiga löner, trygga tillsvidareanställningar på heltid och en flexibel arbetstid. Prioriterade frågor är villkor, lönebildning och ett hållbart arbetsliv.

Vi behöver attrahera nya medarbetare och rusta dem genom introduktion och mentorskap. Samtidigt vill vi ge goda förutsättningar för kompetensutveckling hos de erfarna som redan jobbar hos oss. Helst ser vi att den vanligaste avgångsorsaken är ålderspension.

En viktig strävan för förvaltningen är att alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö med möjlighet till återhämtning efter perioder av hög arbetsbelastning. Grunden är ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete och en prioritering av hälsofrämjande och förebyggande insatser. När det gäller kränkande särbehandling och trakasserier på arbetsplatserna finns kompetens för ett aktivt arbete.

Förvaltningens utmaningar för att klara kompetensförsörjningen ligger i samhällets demografiska utveckling och i den mer utsatta arbetsmiljön. Ett ökat ekonomiskt utrymme behöver tillföras sektorn för att uppnå jämställda och konkurrenskraftiga löner. Personalomsättningen har ökat efter pandemin och vi har under 2022 också haft färre erfarna sökande till tjänster inom myndighetsutövande verksamheter. Den stora yrkesgruppen socialsekreterare ska med utvecklade arbetsmetoder få ökade förutsättningar att möta de vi är till för.

Våra chefer behöver ges möjligheter att kunna bedriva ett nära ledarskap. Olika administrativa funktioner bidrar genom stöd och kontroll till ledningen. Förvaltningen arbetar sedan 2021 med verktyget Chefoskopet för att förbättra chefernas organisatoriska förutsättningar. Enligt det senaste resultatet i Chefoskopet upplever cheferna att de har goda organisatoriska förutsättningar, dock menar många att chefsuppdraget efter omorganisationen 2021 ökat i omfång med fler samarbetspartners och kontaktytor.

Sjukfrånvaron i förvaltningen har under 2022 varit relativt låg, cirka sex procent. Den längre frånvaron 15 dagar eller mer har minskat under 2022. Andelen arbetad tid utförd av timavlönade medarbetare har också varit låg, cirka 2,5 procent.

2.2 Ekonomi

Ekonomiskt nuläge 2022

Socialnämnd Centrum har haft en ekonomi i balans under 2022 i huvudsak till följd av de 39,9 miljoner kronor som kommunfullmäktige fördelade i maj 2022. Resultatet till och med oktober visade på ett överskott på 29 miljoner kronor och en prognos för helåret på 35 miljoner kronor.

Förvaltningen har under 2022 haft en ansträngd situation inom avdelning Barn och unga där antalet aktualiseringar varit hög och kostnaderna för köpt vård och boende överskridit budget. Inom avdelning Vuxen och försörjningsstöd har kostnaderna för sociala boenden varit högre än budgeterat, medan försörjningsstödet visat på överskott. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat med 16 procent jämfört med oktober 2021.

Inom stadenövergripande verksamheter har kostnaderna för försörjningsstöd till nyanlända varit högre än budgeterat.

Ekonomiska förutsättningar 2023

Många dystra faktorer i omvärlden visar på en osäker samhällsekonomisk utveckling och framtid för kommunen. Den höga prisutvecklingen i kombination med ökade pensionskostnader beräknas till sex procent år 2023, enligt Sverige kommuner och regioners (SKR) prognos för sammanvägt index för kostnadsutvecklingen inom kommunal verksamhet (PKV). I kommunfullmäktiges budget 2023 kompenseras nämnderna med motsvarande nivå.

Socialnämnden Centrum har fått 1 255,2 miljoner kronor i kommunbidrag för år 2023. Budgetramen utgår från 2022 års kommunbidrag (1 187 miljoner kronor) och räknas upp med prisindexet på sex procent. Nämnden kompenseras även för befolkningsförändringar baserat på stadsområdets demografiska utveckling. I kommunbidraget ingår ett avdrag för effektivisering av nämndens administration och ledning på cirka 0,6 procent.

Kommunfullmäktige gör ett antal satsningar på socialnämnderna i budget 2023 och dessa är fördelade mellan de fyra nämnderna med hjälp av resursfördelningsmodellen.

Satsningar	Socialnämnder gemensamt (mnkr)	varav socialnämnd Centrum (mnkr)
Ökad satsning på trygghetsskapande arbete	60,0	9,6
Kompensation för sänkta statsbidrag	19,6	2,1
Föräldraskapsstödsprogram	ingår ovan (i 19,6)	1,8
Utökning av Skolfam	7,7	1,2
Lovsatsning barn och unga	6,6	1,1
Socionomer på grundskolor med behov och i fält efter ordinarie arbetstid	5,0	0,8
Slopade egenavgifter för skyddat boende	3,0	0,8
Förstärkning våldsförebyggande arbete	2,4	0,1
Ett pilotprojekt med en medborgarbudget genomförs (socialnämnd Hisingen)	1,0	-
Summa	105,3	17,4

Kommunfullmäktige gör även en satsning på insatser mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld på fem miljoner kronor i socialnämnden Centrum.

Utöver socialnämnden Centrums budgetram på 1 255,2 miljoner kronor tillkommer ett kommunbidrag för studieförbunden på 29,2 miljoner kronor i en egen ram. Ramen för studieförbunden är samma som 2022 och är inte uppräknad med index.

Medel finns avsatta kommuncentralt för avrop genom beslut i en eller flera nämnder:

- Beredskap för ökade kostnader för försörjningsstöd (50 miljoner kronor) avropas genom beslut i respektive socialnämnd.
- Uppsökarverksamhet (5 miljoner kronor) avropas genom beslut i socialnämnderna.
- Samverkanslokal med polisen avropas av socialnämnd Centrum tillsammans med kommunstyrelsen (2 miljoner kronor).
- Fritidsbanker (1,5 miljoner kronor) avropas av socialnämnderna tillsammans med Idrotts- och föreningsnämnden.
- Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder avropas genom beslut i socialnämnden Centrum (3 miljoner kronor).

Utmaningar och risker

Det tillkommande kommunbidrag på 39,9 miljoner kronor som socialnämnden Centrum fick i maj 2022 är inte ramhöjande och följer därför inte med till 2023. Inför 2023 finns ett antal ekonomiska utmaningar och risker:

- Utvecklingen av kostnader för boende inom avdelningen Vuxen och försörjningsstöd.
- Utvecklingen av antal ärenden inom avdelning Barn och unga.
- En hög kostnadsnivå för försörjningsstöd till nyanlända samt en ökning av riksnormen med 8,6 procent 2023.
- Risk för att gränsdragningen mellan socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd fortsatt kommer innebära höga kostnader för socialnämnd Centrum avseende barn med social problematik och funktionsnedsättning, samt hemlösa med funktionsnedsättningar eller samsjuklighet.
- Trygghetssatsningen omfördelas mellan socialförvaltningarna och minskar i Centrum med drygt fem miljoner kronor 2023 jämfört med 2022.
- Förvaltningen omfördelar medel från stadenövergripande verksamheter till stadsområdets verksamheter i enlighet med resursfördelningsmodellen, framför allt omfördelas medel till avdelning Barn och unga för att täcka för ingående obalanser. Omfördelningen kommer medföra vissa neddragningar inom stadenövergripande verksamheter.

Eget kapital

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning är det huvudsakliga syftet med nämndernas egna kapital att främja ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten och ge en möjlighet att överbygga hastigt förändrade ekonomiska förutsättningar. Socialnämnden Centrum har ett eget kapital på 35 miljoner kronor vilket ligger i den övre delen av rekommenderat intervall för nämndens omsättning.

Under 2022 har socialnämnden Centrum haft möjlighet att använda eget kapital motsvarande 0,5 procent av kommunbidraget. Denna möjlighet begränsas under 2023 på grund av det osäkra ekonomiska läget för kommunen. För att använda eget kapital 2023 behöver nämnden lyfta frågan till kommunstyrelsen.

3 Mål

I kommunfullmäktiges budget fastställs mål, varav en del är mer specifika för vissa verksamheter och andra som behöver hanteras i samverkan mellan flera verksamheter alternativt kommunövergripande.

Alla nämnder och styrelser förväntas bidra utifrån sin kompetens till att uppfylla alla kommunfullmäktiges mål. I det här avsnittet finns de mål som socialnämnden Centrum förväntas bidra till. Målen listas utifrån uppdelningen i kommunfullmäktiges budget. Målen kategoriseras och omhändertas inom fem målområden i verksamhetsplanen som tas upp för beslut i februari.

Mål att omhänderta från kommunfullmäktiges budget

Sociala frågor

- Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika
- Segregationen i Göteborg ska minska
- Hemlösheten ska upphöra till 2028

Arbetsmarknad och vuxenutbildning

- Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka

Trygghet

- Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Demokrati

- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

Idrott, föreningar och evenemang

- Deltagandet i idrotts- och föreningslivet ska öka bland de grupper som vanligtvis inte är aktiva

Miljö- och klimat

- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Personal

- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborg Stads anställda ska förbättras.
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska

Inköp- och upphandling

- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Ledning och styrning

- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt

4 Uppdrag

Kommunfullmäktige har riktat sammanlagt 12 uppdrag till socialnämnderna genom beslut om budget 2023. Nedan finns uppdragen listade utifrån uppdelningen i kommunfullmäktiges budget. Uppdragen kategoriseras och omhändertas inom fem målområden i verksamhetsplanen som tas upp för beslut i februari.

Uppdrag att omhänderta från kommunfullmäktiges budget

Sociala frågor

- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden utöka antalet socialarbetare som arbetar på grundskolor samt i fält efter ordinarie kontorsarbetstider i utsatta och särskilt utsatta områden.
- Socialnämnderna och grundskolenämnden får i uppdrag att utöka placerade barns tillgång till särskilt stöd i sin skolgång genom Skolfam eller motsvarande arbetsätt.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med Framtiden AB säkerställa att vräkningar av barnfamiljer upphör.
- Socialnämnderna får i uppdrag att ta bort egenavgiften för skyddat boende för våldsutsatta.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med stadsfastighetsnämnden uppdatera rutiner och arbetsätt i syfte att fler våldsutsatta ska erbjudas långsiktigt boende.
- Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa långsiktigt stöd och finansiering till de ideella tjej- och kvinnojourerna.
- Socialnämnderna får i uppdrag att i dialog med Västra Götalandsregionen utreda och ta fram förslag på hur förebyggande arbete och öppenvårdsinsatser för personer med eller i riskzon för beroendeproblematik kan stärkas.

Trygghet

- Socialnämnderna får i uppdrag att bygga ut det socialt förebyggande och brottsförebyggande arbetet, både genom fler anställda och genom nya arbetsätt.

Idrott, föreningar och evenemang

- Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden inrätta och driva fritidsbanker i de fyra stadsområdena. Uppdraget ska genomföras i enlighet med förslaget på organisation i tidigare utredning.

Personal

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.
- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.

Ledning och styrning

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med

hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

5 Resursfördelning

I arbetet med att fördela nämndens ekonomiska ram till avdelningarna har förvaltningen utgått från 2022 års budget per avdelning. Varje avdelning har fått indexuppräknning med 6 procent med undantag av försörjningsstöd och föreningsbidrag som får samma nivå som 2022. Det motiveras av att försörjningsstödet inom stadsområdet visar ett överskott med 16 miljoner kronor 2022. Försörjningsstöd för nyanlända visar ett underskott med 8 miljoner kronor 2022, men antalet anvisade flyktingar förväntas minska från och med hösten 2023.

Befolkningsprognosen i stadsområde Centrum visar färre barn jämfört med föregående års prognos medan antalet vuxna ökar. Kompensationen för befolkningsökningen tillfaller därför avdelning Vuxen och försörjningsstöd.

Politiska satsningar har fördelats efter bästa förmåga utifrån intentionerna i kommunfullmäktiges budget.

Förvaltningen ser ett ökat behov av handläggare och stödfunktioner och förstärker stödfunktioner med ett antal resurser såsom lokalt verksamhetsstöd i Treserva, närstöd i receptioner, kompetenser inom socialt ansvarig samordnare (SAS), dataskydd samt verksamhetsutvecklare inom avdelning Barn och unga. Ett krav på effektivisering har lagts på förvaltningsgemensamma kostnader och stödfunktioner med 1 miljoner kronor (0,8%).

Förvaltningen har inarbetat omfördelningar mellan stadenövergripande verksamheter och verksamheter inom stadsområdet på 14 miljoner kronor för att jämna ut skillnader jämfört med resursfördelningsmodellen och med hänsyn tagen till framförallt antalet ärenden inom avdelning Barn och unga. I vissa fall är det en flytt av verksamheter mellan avdelningar och i andra fall kommer omfördelningen innebära en minskad verksamhet.

Förvaltningen bedömer att det är bättre att fördela medel till avdelningarna än att ha en högre nämndreserv. Nämndreserven har därför minskat till 6 miljoner kronor vilket motsvarar cirka 0,5 procent av kommunbidraget.

Stadens nya styrmodell för digital utveckling och förvaltning träder i kraft vid årsskiftet 2022/2023. Socialförvaltningarna tar med start 2023 över ansvaret för verksamhetsspecifika IT-tjänster inom vård och omsorg från Intraservice. Huvudansvaret läggs på socialförvaltningen Nordost och innebär ett ansvar för att planera den digitala utvecklingen och förvaltningen. Socialförvaltning Centrum budgeterar inte med några merkostnader utöver indexuppräknning med anledning av den nya styrmodellen.

Jämförelse med resursfördelningsmodellen

Budgetförslaget innebär att stadenövergripande verksamheter tilldelas 384 miljoner kronor som är i nivå med resursfördelningsmodellen. Likaså fördelas 825 miljoner kronor till individ och familjeomsorg för stadsområdet med en övervikt på barn och unga. Fritid och kultur tilldelas 40 miljoner kronor, vilket är cirka 8 miljoner kronor lägre än resursfördelningsmodellen. Resterande del utgörs av nämndreserven på 6 miljoner kronor.

Budgetramar 2023

Avdelning (mnkr)	Budget 2023	Andel av nämndens ram
Förvaltningsgemensamma kostnader och stödfunktioner	125,4	10,0%
Barn och unga	254,6	20,3%
Vuxen och försörjningsstöd	437,8	34,9%
Stadenövergripande Barn, familj och trygghet	130,3	10,4 %
Stadenövergripande verksamheter	133,9	10,7 %
Stadsområde, välfärd och fritid	167,2	13,3 %
Nämndreserv	6,0	0,5 %
Total ram	1 255,2	100%
Ram till studieförbunden	29,2	100 %